

Fiscaal Juridische Actualiteiten

Informatiebulletin over de eigen woning en inkomensvoorzieningen

Nummer 224 – april 2022

Inhoud

Fiscaal Juridische Signalen

- [Rechtsherstel en spoedwetgeving box 3](#) 1
- [Verdragenoverzicht per 1 april 2022](#) 2
- [Internetconsultaties n.a.v. voorstel Wet toekomst pensioenen](#) 3

Vraag van de maand

- [Afkoop klein pensioen](#) 4

Wetgeving en beleid

- [Belastingdienst past V&A pensioenen aan](#) 5
- [Kamerbrief reactie op brief over belasting op schadeloosstelling](#) 6

Jurisprudentie

- [Eigen woning bij economische eigendom erfpachtrecht?](#) 7
 - [In Afgezonderd Particulier Vermogen ingebrachte woning is eigen woning voor inbrenger](#) 8
-

Fiscaal Juridische Signalen

Rechtsherstel en spoedwetgeving box 3

Op 15 april 2022 heeft staatssecretaris Van Rij (Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst) een voorbereidingsbrief voor de technische briefing op 19 april 2022 aan de Tweede Kamer gezonden.

[Kamerbrief technische briefing box 3, 15 april 2022](#)

In de brief schetst staatssecretaris Van Rij de Tweede Kamer de opties voor rechtsherstel voor de box 3-heffing over de jaren 2017 tot en met 2022. Daarnaast doet hij een voorstel voor spoedwetgeving die ziet op de jaren 2023 en 2024. Op dinsdag 19 april 2022 is de commissie Financiën van de Tweede Kamer geïnformeerd aan de hand van de voorbereidingsbrief en een zeer toegankelijke [presentatie](#).

Rechtsherstel 2017-2022

De enige uitvoerbare en voor het kabinet acceptabele wijze van rechtsherstel is gebaseerd op een werkelijke vermogensmix, met een nieuwe forfaitaire berekening. Hier zijn twee varianten voor uitgewerkt.

- De forfaitaire spaarvariant. De variant bevat forfaits voor spaargeld, schulden en overige bezittingen. Voor spaargeld wordt uitgegaan van een actuele spaarrente, voor schulden wordt aangesloten bij de hypotheekrente en voor overige bezittingen wordt uitgegaan van het meerjarige gemiddelde rendement voor beleggingen

- De forfaitaire variant voor alle vermogenscategorieën. Deze variant bevat forfaits voor alle vermogenscategorieën. De forfaits sluiten aan bij de gemiddelde rendementen voor deze vermogenscategorieën in het betreffende belastingjaar.

Het is de bedoeling dat belastingbetalers geld terugkrijgen als het nieuw berekende forfaitaire rendement lager is dan het oorspronkelijk berekende forfaitaire rendement. Dit geldt alleen voor de groep belastingplichtigen die bezwaar heeft gemaakt tegen hun aanslag. Niet-bezwaarmakers krijgen geen ambtshalve vermindering.

De staatssecretaris geeft aan dat er geen ideale oplossing is voor het bieden van rechtsherstel. Alle varianten hebben volgens de bewindsman naast voordelen ook nadelen, zowel budgettair, uitvoeringstechnisch en/of maatschappelijk. Op korte termijn moet een keuze worden gemaakt om de deadlines voor de uitvoering te halen en belastingplichtigen snel rechtsherstel te bieden. Het rechtsherstel gaat een grote druk zetten op de uitvoering door de Belastingdienst.

Spoedwetgeving 2023 en 2024

De twee hoofdvarianten voor de spoedwetgeving voor 2023 en 2024 vormen de omzetting in wetgeving van de voorgestelde forfaits bij het rechtsherstel. De keuze bestaat dus uit de forfaitaire spaarvariant of de forfaitaire variant voor alle vermogenscategorieën. Groot verschil ten opzichte van het rechtsherstel is dat de heffing bij de spoedwetgeving ook hoger kan uitpakken dan in het huidige box 3-stelsel het geval zou zijn geweest. Dit geldt met name voor mensen die minder spaargeld en meer beleggingen hebben dan in de huidige forfaitaire vermogenssamenstelling in box 3 wordt aangenomen.

Financiering

Ten opzichte van het huidige box 3-stelsel kosten rechtsherstel en spoedwetgeving de komende jaren geld. Het kabinet moet dan ook op zoek naar dekking voor de budgettaire derving. Het uitgangspunt hierbij is dat het verlies aan box 3-heffing binnen de kabinetsperiode gedekt wordt. De Voorjaarsnota die uiterlijk 1 juni 2022 aan de Tweede Kamer wordt aangeboden, moet duidelijkheid bieden.

Meer informatie

Het ministerie van Financiën heeft gelijktijdig met deze brief nog meer aanvullende informatie gepubliceerd. Wij noemen de volgende documenten:

1. [Infographic](#)
2. [Kamerbrief over contourennota voor box 3-heffing op basis van werkelijk rendement](#)
3. [Technische review tijdpad implementatie 'Box 3 werkelijk rendement'](#)
4. [Budgettaire bijlage Voorbereidingsbrief Box 3](#)

Verdragenoverzicht per 1 april 2022

Op 1 april 2022 heeft het ministerie van Financiën het overzicht van belastingverdragen en verdragen tot uitwisseling van fiscale informatie geactualiseerd.

[Verdragenoverzicht op het gebied van directe belastingen per 1 april 2022](#)

Nederland heeft met veel landen verdragen gesloten ter voorkoming van dubbele heffing van onder andere inkomsten- en dividendbelasting. Ook heeft Nederland verdragen afgesloten waarin de uitwisseling van fiscale informatie is geregeld. In het verdragenoverzicht dat het ministerie van Financiën heeft gepubliceerd, kunt u terugvinden met welke landen een belastingverdrag of verdrag tot uitwisseling van fiscale informatie is afgesloten. In het overzicht zijn niet alleen belastingverdragen opgenomen, maar ook andere regelingen, zoals de Belastingregeling voor het Koninkrijk. Het verdragenoverzicht wordt periodiek bijgewerkt.

De complete teksten van de belastingverdragen vindt u in de '[Verdragenbank](#)' van de overheid.

Internetconsultaties n.a.v. voorstel Wet toekomst pensioenen

Op 30 maart 2022 heeft minister Carola Schouten (Pensioen) het [voorstel Wet toekomst pensioenen](#) naar de Tweede Kamer gestuurd.

Het wetsvoorstel omvat een voorstel van wijziging van de Pensioenwet, de Wet inkomstenbelasting 2001 en enige andere wetten vanwege herziening van het pensioenstelsel, standaardisering van het nabestaandenpensioen, aanpassing van de fiscale behandeling van pensioen en enige andere wijzigingen ten aanzien van pensioen. Naar aanleiding van het wetsvoorstel heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een viertal concept besluiten opengesteld voor reacties.

[Internetconsultatie Besluit toekomst pensioenen](#)

De Wet toekomst pensioenen heeft tot gevolg dat een groot deel van de werkgevers en werknemers hun pensioenovereenkomsten moeten aanpassen. Het Besluit toekomst pensioenen stelt onder andere nadere regels met betrekking tot het wettelijk kader voor pensioenovereenkomsten, waarborgen voor een evenwichtige transitie, informatievoorschriften, geschillenbeslechting en het fiscaal kader voor pensioenovereenkomsten.

[Internetconsultatie Fiscale uitvoeringsregelingen Wet toekomst pensioenen](#)

In de Wet toekomst pensioenen wordt onder andere voorgesteld om de fiscale verschillen tussen de tweede en de derde pensioenpijler zoveel mogelijk op te heffen. De fiscale uitvoeringsregelingen die het onderwerp zijn van deze internetconsultatie bevatten maatregelen die invulling geven aan de gelijkgeschakeling. Het kabinet onderzoekt in dit kader in hoeverre de fiscale regels voor lijfrenten waarin wordt doorbelegd na de ingangsdatum kunnen worden geharmoniseerd met de regels die gelden voor pensioenen waarin wordt doorbelegd na de ingangsdatum.

[Internetconsultatie Besluit experimenten pensioenregeling voor zelfstandigen](#)

Het kabinet en sociale partners constateren dat een grote groep zelfstandigen het risico loopt op een inkomensterugval bij pensionering. Daarom wil de regering de pensioenopbouw stimuleren door, met behulp van experimenten, pensioenopbouw in de tweede pijler te ontsluiten voor zelfstandigen. Hiertoe wordt een zogenoemde experimenteerbepaling in de Pensioenwet opgenomen. Het Besluit experimentenpensioenregeling zelfstandigen stelt nadere regels met betrekking tot het doen van dergelijke experimenten.

[Internetconsultatie Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling vanwege aanpassing van de regeling voor nettopensioen](#)

De huidige voorwaarden rond fiscale hygiëne bij nettopensioenregelingen – de voorschriften voor scheiding van bruto- en netto middelen binnen een pensioenfonds – passen niet meer bij de kenmerken van het nieuwe pensioenstelsel. Deze regels worden met dit besluit aangepast.

De einddatum van de vier consultaties is 30 april 2022.

Vraag van de maand

Afkoop klein pensioen

Onlangs heb ik een nieuwe baan gekregen. Uit mijn vorige dienstbetrekking heb ik nog een klein pensioen bij de verzekeraar staan. Dit pensioen wil ik nu afkopen. Het blijkt nu dat de verzekeraar dit kleine pensioen al automatisch heeft overgedragen naar mijn nieuwe pensioenregeling. Ik ben het hier niet mee eens en wil hier bezwaar tegen maken. Wat zijn mijn mogelijkheden?

Per 1 januari 2019 is de [Wet waardeoverdracht klein pensioen](#) in werking getreden. In deze wet is het recht van de pensioenuitvoerder op tussentijdse afkoop van kleine pensioenen vervangen door een recht op waardeoverdracht. Een klein pensioen is een pensioen dat op ingangsdatum van het pensioen hoger is dan € 2,00 (pensioenen lager dan € 2,00 per jaar vervallen zonder compensatie), maar lager dan € 520,35 bruto per jaar (cijfers 2022).

Vanaf 1 januari 2019 heeft iedere pensioenuitvoerder op grond van [art. 70a Pensioenwet](#) het recht om kleine pensioenen automatisch over te dragen. Automatische waardeoverdracht is voor pensioenuitvoerders een vrije keuze, geen verplichting. Als een pensioenuitvoerder er als beleid voor kiest dat gebruik wordt gemaakt van het recht op automatische waardeoverdracht, betekent dit dat de overdracht kan plaatsvinden op initiatief van de overdragende pensioenuitvoerder en dat de overdracht plaatsvindt zonder dat de deelnemer daar een rol in heeft. De deelnemer heeft geen mogelijkheden om de automatische overdracht tegen te houden. Er is geen bezwaarmogelijkheid. Ook wordt er geen offerte uitgebracht. De deelnemer wordt hierover bij beëindiging van de deelneming geïnformeerd. Binnen 1 jaar na de beëindiging van de deelneming vraagt de overdragende pensioenuitvoerder bij het Pensioenregister uit bij welke pensioenuitvoerder de deelnemer nu actief pensioen opbouwt. Zolang de automatische waardeoverdracht niet is gelukt en de pensioenaanspraak lager is dan de afkoopgrens, herhaalt de overdragende pensioenuitvoerder de uitvraag bij het Pensioenregister ten minste eenmaal per jaar. Na 5 mislukte pogingen in een periode van minimaal 5 jaar mag het kleine pensioen alsnog worden afgekocht, als de deelnemer hiermee instemt.

De pensioenuitvoerder mag daarnaast op grond van [art. 66 Pensioenwet](#) nog steeds afkoop van (een klein) pensioen voorstellen:

- Op pensioeningsdatum of
- Wanneer de opbouw is gestopt vóór 1 januari 2018.

De afkoop van kleine pensioenen wordt als loon uit vroegere dienstbetrekking in de heffing betrokken. Over het afgekochte deel is geen revisierente verschuldigd.

Belang voor de praktijk

De laatste jaren is er een toename te zien van het aantal deelnemers met kleine pensioenen. Doordat men meerdere banen heeft bouwt men verschillende kleine pensioenen op bij meerdere pensioenfondsen of verzekeraars. Een klein pensioen vormt voor een pensioenuitvoerder een onevenredig zware administratieve en financiële last. Deze lasten konden tot 1 januari 2019 worden tegengegaan door de mogelijkheid van tussentijdse afkoop op initiatief van de pensioenuitvoerder. Tussentijdse afkoop van kleine pensioenen betekent dat de mobiele werknemer uiteindelijk helemaal geen pensioen opbouwt. Een ongewenste situatie, volgens de wetgever. Dit is de reden dat de tussentijdse afkoopregeling klein pensioen per 1 januari 2019 is vervangen door de Wet waardeoverdracht klein pensioen.

Van een andere orde maar in dezelfde lijn ligt de [Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen](#). Het onderdeel 'bedrag ineens' van deze wet is nog niet in werking getreden. De beoogde inwerkingtredingsdatum van het (aangepaste) voorstel is nog steeds 1 januari 2023. De wet creëert voor deelnemers de mogelijkheid om op of kort na de pensioendatum een bedrag ineens uit te laten betalen van maximaal tien procent van het pensioenkapitaal. de pensioendatum een bedrag ineens op te nemen van maximaal tien procent van het pensioenkapitaal.

In het wetgevingsoverleg over het wetsvoorstel is de invloed van afkoop van pensioen op toeslagen aan de orde geweest. In de huurtoeslag kunnen enkele limitatief opgesomde inkomensbronnen op verzoek buiten beschouwing gelaten worden bij het vaststellen van het toetsingsinkomen. De afkoopsom klein pensioen valt onder deze uitzondering. Minister Koolmees van Sociale zaken en Werkgelegenheid is niet van plan om diezelfde uitzondering toe te staan voor afkoop van een bedrag ineens. Afkoop van een bedrag ineens is -in tegenstelling tot de afkoop van klein pensioen- een individuele, vrijwillige keuze van de deelnemer. Indien gebruikmaking van deze keuze gevolgen heeft voor een toeslag, zal de deelnemer dit moeten meewegen bij de keuze tot het wel of niet gedeeltelijk afkopen van het ouderdomspensioen, aldus de minister in de [Kamerbrief](#) van 18 mei 2021.

Wetgeving en beleid

Belastingdienst past V&A pensioenen aan

Het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen van de Belastingdienst heeft een aantal ‘vragen en antwoorden’ over pensioen, loonstamrechten en de ODV aangepast.

[Nieuwsbericht CAP Belastingdienst d.d. 31 maart 2022](#)

Het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen van de Belastingdienst heeft een zestal ‘vragen en antwoorden’ (V&A’s) op de eigen internetsite aangepast. Het gaat om de volgende V&A’s:

- [V&A 08-058](#): Dit V&A gaat over waardeoverdracht naar een pensioenregeling die is gebaseerd op een eindloonstelsel. Nieuw is een wettelijke verwijzing naar [art. 70a Pensioenwet](#). Dit artikel gaat over het recht op waardeoverdracht van klein ouderdomspensioen. Zie ook de rubriek [Vraag van de Maand](#) in deze nieuwsbrief
- [V&A 08-068](#): Dit V&A gaat over de berekening van het maximale nabestaandenoverbruggingspensioen (NOP). De berekeningen zijn geactualiseerd naar de cijfers 2022.
- [V&A 08-073](#): Dit V&A gaat over fictieve waardeoverdracht van nihil. Ook hier is de verwijzing naar [art. 70a Pensioenwet](#) nieuw.
- [V&A 08-079](#): Dit V&A gaat over het geheel of gedeeltelijk prijsgeven van een pensioenaanspraak. Toegevoegd is een verwijzing naar [art. 38n Wet LB 1964](#). Het voorbeeld is wat aangepast en een verwijzing is vervallen.
- [V&A 10-006](#): Dit V&A gaat over het omzetten van een aanspraak uit hoofde van een loonstamrecht. De beleggingsonderneming is toegevoegd als mogelijke uitvoerder van een stamrechtspaarrekening of stamrechtbeleggingsrecht.
- [V&A 17-029](#): Dit V&A gaat over de uitkeringsperiode van een oudedagsverplichting (ODV). Het V&A is geactualiseerd naar de huidige stand van zaken en er zijn wat tekstuele, niet-inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd.

Belang voor de praktijk

Het moet gezegd worden dat het CAP veel zorg besteedt aan het onderhoud van de informatie op de eigen internetsite (<https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl>). Ook nu is sprake van een actualisatie, zonder dat de inzichten nu echt anders zijn geworden. Het is goed om kennis te nemen van de geactualiseerde V&A’s.

Echt spannend wordt het als de [Wet toekomst pensioenen](#) en de (met een separaat wetsvoorstel nog aan te passen) [Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen](#) (voor het onderdeel ‘bedrag ineens’) daadwerkelijk in werking treden. Dat staat gepland voor 1 januari 2023. De pensioenwetgeving – civielrechtelijk en fiscaalrechtelijk – wijzigt dan grondig. Dit zal ook een behoorlijke impact hebben op de informatie op de site van het CAP. We mogen aannemen dat het CAP zich daar ten volle van bewust is en er voor zal zorgen dat de beschikbare informatie tijdig wordt geactualiseerd aan de hand van deze nieuwe wetgeving. Ook zullen er zich mogelijk nieuwe (fiscale) vraagstukken voordoen, die zich laten vertalen naar nieuwe V&A’s.

Kamerbrief reactie op brief over belasting op schadeloosstelling

In deze brief reageert staatssecretaris Van Rij op een brief over de belastingheffing over een schadeloosstelling in de vorm van een eenmalige uitkering omdat de werkgever te weinig pensioen toekende aan de ex-werknemer. De Tweede Kamer had om een reactie gevraagd.

Kamerbrief reactie op brief over belasting op schadeloosstelling 8 maart 2022

Een werkgever heeft te weinig pensioen toegekend aan een – inmiddels – ex-werknemer. Na een juridisch geschil hierover kent de werkgever de ex-werknemer een schadeloosstelling in de vorm van een eenmalige uitkering toe. Het fiscaal gevolg hiervan is dat een deel van het inkomen van de ex-werknemer in een hogere tariefschijf terecht komt dan het geval was geweest als het inkomen niet in één jaar maar in meerdere jaren was genoten (hierna: progressienadeel).

De wetgever heeft in [art 3.146 Wet IB 2001](#) bepaald wanneer loon fiscaal wordt genoten en belast. Dit is op het moment dat het loon (i) is ontvangen, (ii) is verrekend, (iii) ter beschikking is gesteld, (iv) rentedragend is geworden of (v) vorderbaar en inbaar is geworden. Het belasten in de jaren voorafgaand aan het genieten van het loon is op grond van deze wet niet mogelijk. De Belastingdienst kan dus op grond van de wet niet tegemoetkomen aan de wens van burgers om de nabetalingen te belasten in de jaren waar de nabetalingen op zien. In deze brief onderbouwt de staatssecretaris dat de wetgever bewust heeft gekozen voor aansluiting bij het kasstelsel. De wetgever was zich bewust van progressienadelen die kunnen optreden bij nabetalingen en vooruitbetalingen (zoals een schadeloosstelling) en heeft gekozen om naast de middelingsregeling geen andere regeling te treffen om dit nadeel weg te nemen.

Naast het progressienadeel telt het bedrag van de schadeloosstelling op 1 januari van het volgende jaar mee voor de bezittingen in box 3. De herkomst van de schadeloosstelling is voor de box 3 heffing niet relevant.

De staatssecretaris concludeert dat in het wegnemen van het belastingnadeel bij het toekennen van een schadeloosstelling als in de onderhavige situatie, geen rol voor de Belastingdienst is weggelegd. Het ligt op de weg van de partijen om bij het berekenen van de hoogte van de schadeloosstelling ook rekening te houden met een belastingnadeel (zowel het progressienadeel in het jaar van uitbetaling als de jaarlijks berekende box 3-heffing) dat de ontvangende partij ondervindt.

Belang voor de praktijk

Wanneer sprake is van een progressienadeel dan kan dit op basis van de huidige wetgeving deels worden weggelaten door toepassing van de middelingsregeling. Het voornemen bestaat echter om de middelingsregeling per 1 januari 2023 af te schaffen, zo blijkt uit het [Coalitieakkoord 2021-2025, blz. 22](#)

Een belastingplichtige kan een [hardheidsclausuleverzoek](#) doen als hij vindt dat een belastingwet in zijn situatie een onbedoeld gevolg heeft. De hardheidsclausule geldt alleen als de wet een gevolg heeft dat niet bedoeld is. In dit geval was de wetgever zich echter zeer goed bewust van de gevolgen en biedt de hardheidsclausule dan ook geen oplossing.

Jurisprudentie

Eigen woning bij economische eigendom erfpachtrecht?

Een man stelt de economische eigendom van het recht van erfpacht van een woning te hebben verkregen. Volgens Rechtbank Den Haag is dat onjuist. Van een eigen woning kan daarom geen sprake zijn.

[Rechtbank Den Haag 10 maart 2022, nr. 2021/01512, ECLI:NL:RBDHA:2022:2454](#)

Een man is directeur/enig aandeelhouder van een holding-bv. Deze BV houdt alle aandelen van een werkmaatschappij. Deze werkmaatschappij is erpachter van een perceel met daarop tennisbanen, kegelbanen, een conferentiecentrum, een horecagelegenheid en een dienstwoning. De werkmaatschappij levert de man de economische eigendom van de dienstwoning. Samen met zijn partner bewoont de man 68% van de dienstwoning. Maar is dit voor de man nu een eigen woning voor de heffing van inkomstenbelasting? Rechtbank Den Haag beantwoordt die vraag ontkennend. Volgens de rechtbank heeft de man helemaal niet de economische eigendom van het recht van erfpacht van de woning verkregen. De erfverpachter heeft namelijk helemaal geen toestemming gegeven voor de economische eigendomsoverdracht. Maar dit was volgens de akte van economische levering en de akte van erfpachtvoorwaarden wel een voorwaarde. Daardoor heeft er geen rechtsgeldige economische eigendomsoverdracht van het erfpachtrecht aan de man plaatsgevonden.

Belang voor de praktijk

Er komen hier verschillende juridische begrippen samen. Ten eerste economische eigendom, ten tweede erfpacht.

Economische eigendom

Iemand is economisch eigenaar van een woning als de waardeverandering hiervan hem aangaat. Voor de Wet IB 2001 geldt dat de waardeverandering je niet volledig hoeft aan te gaan. Het is voldoende als de waardeverandering je grotendeels aangaat. Dat is 50% of meer. Is daarvan sprake dan kan de woning kwalificeren als eigen woning in de zin van de Wet IB 2001. Dit volgt uit de definitie van [art. 3.111 lid 1 Wet IB 2001](#). Uiteraard moet dan ook aan de overige voorwaarden worden voldaan voor kwalificatie van de woning als een eigen woning.

Erfpacht

Een woning die iemand economisch toebehoort maar die is gebouwd op grond die in erfpacht is uitgegeven, kan kwalificeren als eigen woning. Dit geldt ook voor de woning die op grond van een opstalrecht op de grond in erfpacht, eigendom is van de belastingplichtige. Als de woning een eigen woning is, zijn de erfpachtcanons fiscaal aftrekbaar voor de heffing van inkomstenbelasting.

Het kan ook voorkomen dat niet op de grond, maar op de opstal een recht van erfpacht is gevestigd. Eigenlijk is er dan sprake van een huursituatie. Die woning kwalificeert niet als eigen woning. Maar als de canon op die opstal eeuwigdurend is afgekocht, is sprake van economische eigendom van de woning. In dat geval kan de eigenwoningregeling wel weer spelen. Maar let op! Het moet wel gaan om een erfpachtsituatie. Want als sprake is van een woning op gehuurde grond is die woning nooit een eigen woning, ook niet als de woning voor rekening en risico van de huurder is gebouwd. De uitbreiding van de eigenwoningregeling geldt namelijk uitsluitend bij aanwezigheid van de zakelijke rechten erfpacht en opstal. Huur valt hier buiten. Dus voor die situatie geldt de uitzondering/uitbreiding niet.

Bij erfpacht op ondergrond en woning is dus in beginsel sprake van een huursituatie. Maar dit kan anders zijn als de waarde van de opstal wordt vergoed. We zien dit bijvoorbeeld in de gemeenten Amsterdam en Rotterdam. De koper/erfpachter krijgt de woning (appartement) in ondererfpacht. Er is geen canon op de opstal verschuldigd. De opstal is voor de waarde in het economische verkeer aan de koper 'overgedragen'. De ondererfpacht van de appartementen is dan de titel om het appartement 'in eigendom' te geven aan de koper. Voor deze situatie heeft de staatssecretaris van Financiën een goedkeuring gegeven. Daarmee kan, mits aan de voorwaarden is voldaan, toch de eigenwoningregeling worden toegepast. Deze goedkeuring is terug te vinden in onderdeel 1.2.2 van het [besluit van de Staatssecretaris van Financiën van 24 november 2009, nr. CPP2009/2342M](#).

In Afgezonderd Particulier Vermogen ingebrachte woning is eigen woning voor inbrenger

Hof Den Haag bepaalt dat een stichting kwalificeert als Afgezonderd Particulier Vermogen. Een in de stichting ingebrachte woning vormt een eigen woning voor de inbrenger.

[Hof Den Haag 26 januari 2022, ECLI:NL:GHDHA:2022:221](#)

Een vrouw bezit een eigen woning en verkoopt deze woning in 2013 aan een stichting. Het bestuur van de stichting bestaat uit haar broer en zijn zoon. De koopsom wordt schuldig gebleven. Ten behoeve van de vrouw is wel een recht van hypotheek gevestigd op de woning. In de hypotheekakte is tussen de vrouw en de stichting een maandelijkse annuïtaire aflossing en rentebetaling overeengekomen. De vrouw huurt vervolgens de woning van de stichting voor een bedrag van € 1.000 per maand. In periodes dat de vrouw in een zorginstelling verblijft, wordt de woning tijdelijk verhuurd aan derden. De inspecteur stelt dat nu de woning de vrouw als hoofdverblijf ter beschikking staat en de stichting een Afgezonderd Particulier Vermogen (APV) in de zin van [art. 2.14a Wet IB 2001](#) vormt. De woning kwalificeert daarmee als eigen woning voor de vrouw (inbrenger). Hij neemt 70% van de huuropbrengsten van derden in aanmerking bij de voordelen uit eigen woning ([art. 3.111](#) en [3.113 Wet IB 2001](#)). De vrouw is het daar niet mee eens.

Hof Den Haag stelt vast dat de statuten van de stichting bepalen dat de stichting zich slechts richt op de belangen van de vrouw en haar familieleden. Daarmee richt de stichting zich op een meer dan bijkomstig particulier belang, zeker gezien het feit dat het stichtingsbestuur bestaat uit haar broer en neef. Na beoordeling van de feitelijke activiteiten van de stichting oordeelt de rechter dat er sprake is van een APV. De woning die de vrouw als hoofdverblijf ter beschikking staat dient op grond van [art. 2.14a Wet IB 2001](#) als eigen woning van de inbrenger te worden gezien. Het gelijk is aan de inspecteur.

Belang voor de praktijk

De term APV is een fiscale term die met ingang van 2010 is geïntroduceerd in de Wet IB 2001 en uitgewerkt in [art. 2.14a Wet IB 2001](#) en [art. 4a Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001](#). Doel van de wetgever is om het ingebrachte vermogen en de inkomsten uit het APV te behandelen alsof er geen inbreng in het APV heeft plaatsgevonden (= fiscale transparantie). Hiertoe is in [art. 2.14a Wet IB 2001](#) een wetsfictie opgenomen die regelt dat de bezittingen en schulden alsmede de opbrengsten en uitgaven van een APV worden toegerekend aan de inbrenger.

Met een APV wordt een aparte entiteit, zoals een stichting of een trust, bedoeld die geen aandelen, winstbewijzen en dergelijke uitreikt of waartegenover geen economische deelgerechtigdheid ontstaat. Een APV moet een meer dan bijkomstig een particulier belang (10% -15%) dienen en dus niet nagenoeg alleen een algemeen of sociaal belang.

De APV-regeling van [art. 2.14a Wet IB 2001](#) is niet van toepassing als iemand een concreet recht heeft richting het APV of als iemand over het vermogen van het APV kan beschikken alsof het zijn/haar eigen vermogen is. Voor wat betreft een concreet recht geldt: wie stelt bewijst.

Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten

De Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten wordt verzorgd door Nationale-Nederlanden Bank en Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij.

Redactie

Ferd Beukers
Gerda Lagarde
Maarten van Mierlo
Ruben Stam

Wilt u opgenomen worden op de verzendlijst of wenst u de nieuwsbrief niet meer te ontvangen? Stuur dan een e-mail naar fja@nn.nl.

Voor eventuele onjuistheden aanvaarden wij geen aansprakelijkheid.

© 2022 Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten - Nationale-Nederlanden